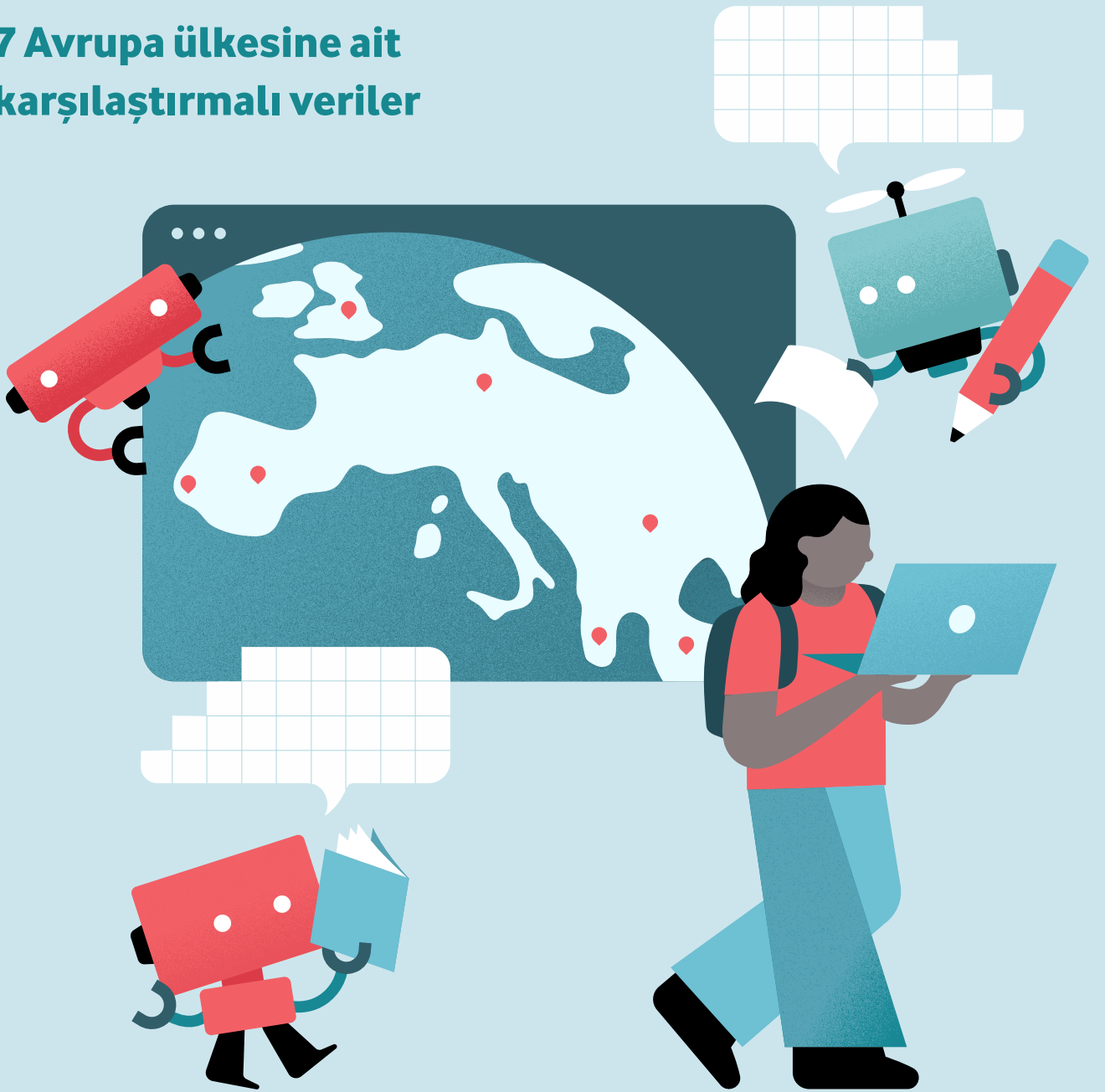

Avrupa Geneli Yapay Zeka Araştırması

7 Avrupa ülkesine ait
karşılařtırılmalđ veriler

Vodafone
Vakfı

İçindekiler

Önsöz: Eğitim Alanında Yapay Zekanın Artan Rolü	3
Yönetici Özeti	4
Araştırma Bulguları	6
1. Yapay Zeka ve Dijital Araçlara Erişim	6
2. Okullarda Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Yönetmelikler ve Kılavuzlar	8
3. Öğretmen Rehberliği Eşliğinde/Eşliğinde Olmayan Yapay Zeka Kullanımı	9
4. Öğrencilerin Gelecekteki Kariyerleri için Yapay Zeka Yetkinliklerinin Önemi	13
5. Yapay Zekaya Hazırlık ve Destekleyici Sistemler	17
6. Eğitim Alanında Yapay Zekaya Dair Endişeler	19
7. Öğrencilerin Değerlendirme ve Öğrenim Tercihleri	22
Araştırma Tasarımı	23
Yayıncı	24

Önsöz: Eğitim Alanında Yapay Zekanın Artan Rolü

Lisa Felton

Yönetici Direktör
Vodafone Vakfı

Her geçen gün daha fazla sayıda öğrenci yapay zekayı gelecekleri için önemli bir unsur olarak görmektedir. Hatta, öğrencilerin %74'ü, yapay zekanın profesyonel hayatlarında önemli bir rol oynayacağına inanmaktadır. Bununla birlikte, bulgularımız endişe verici bir konuyu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin yarısından azı okullarının yapay zeka kullanımı için yeterince hazırlıklı olduğunu düşünmekte ve neredeyse yarısı (%49) bu durumun akranları ile aralarındaki eşitsizlikleri arttırmasından kaygı duymaktadır.

Yapay zeka, Avrupa'daki ortaokullarda eğitimi hızla yeniden şekillendirmekte ve öğrencilerin teknoloji ile öğrenme ve etkileşim kurma şekillerini değiştirmektedir. Yapay zekanın akademik performansı artırma ve öğrenme süreçlerini iyileştirme potansiyeli geniş çapta kabul görmektedir ancak benimsenmesi ile birlikte önemli zorluklar ortaya çıkmaktadır. Okullar, eğitimciler, STK'lar ve politika yapıcılar, sürekli gelişmekte olan bu alanda bir yol haritası belirleyebilmek için rehberliğe, kapsamlı eğitim programlarına ve sağlam çerçevelere acil bir şekilde ihtiyaç duymaktadır.

Gençler yapay zekanın eğitim alanındaki pratik ve anlamlı uygulamalarının farkında olmakla beraber genellikle potansiyelinden tam olarak yararlanmak için gereken anlayış ve becerilerden yoksundurlar. Bu bilgi açığını kapatmak, sadece öğrencilerin yetenekli birer yapay zeka kullanıcıları olmalarını sağlamak için değil, aynı zamanda onları yapay zekanın gelişimine katkıda bulunan bilinçli, etik ve yeniliği benimseyen kişiler olmalarını sağlamak için bir öncelik haline gelmelidir. Bunun yanı sıra, öğrenciler yapay zekanın geniş kapsamlı etkilerini de anlamak istemektedir. Bu etkiler, yapay zekanın toplumsal ve bilimsel faydaları ile birlikte önyargı, etik ikilemler ve dezenformasyon gibi risklerini içermektedir.

Tüm bunlarla birlikte, dijital araçlara, vasıflı eğitimcilere ve güvenilir bir altyapıya erişimdeki eşitsizlikler, Avrupa genelinde var olan eşitsizlikleri derinleştirme riskini yaratmaktadır. Düşük gelirli ailelerden gelen öğrenciler için yapay zeka kaynaklarına ve dijital eğitime sınırlı derecede erişim, fırsatların önünde önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu dijital uçurumun ele alınması, kapsayıcılığı teşvik etmek ve tüm öğrencilerin yapay zekanın potansiyelinden yararlanabilmesini sağlamak için hedefli yatırımlar ve politikalara müdahale gerektirmektedir.

Avrupa'da Yapay Zeka Yasası'nın yürürlüğe girmesi önemli bir dönüm noktası olup, bu gelişmenin eğitim alanında önemli etkileri olacaktır. Yasanın etkili bir şekilde uygulanması, yapay zekanın sunduğu faydalardan yararlanırken bireysel hakların da korunması açısından önem arz etmektedir. Bu, Avrupa genelinde eyleme geçirilebilir, bağlama özgü yaklaşımları benimsemek için geniş çaptaki veri etiği tartışmalarının ötesine geçmeyi gerektirecektir. Avrupa, politika yapıcılar, eğitimciler, STK'lar ve paydaşlar arasında iş birliğini teşvik ederek, bir yandan sorumlu yapay zeka kullanımı teşvik eden bir çerçeve oluştururken, diğer yandan gelecek nesli yapay zeka güdümlü bir dünyada liderlik edecek şekilde donatma imkanına sahiptir.

Bu çalışma, Avrupa'daki öğrencilerin eğitimde yapay zekaya ilişkin bakış açılarını, karşılaştıkları zorlukları ve beklentilerini ortaya koymaktadır. Ayrıca belirlenen önemli eksiklikleri ve fırsatları ele almak, yapay zekanın sadece bir araç değil, eşitlikçi, etkili ve kapsayıcı bir öğrenim süreci için dönüştürücü bir güce sahip olduğu bir geleceği şekillendirmek için eyleme geçilmesini teşvik edici niteliktedir.

Yönetici Özeti

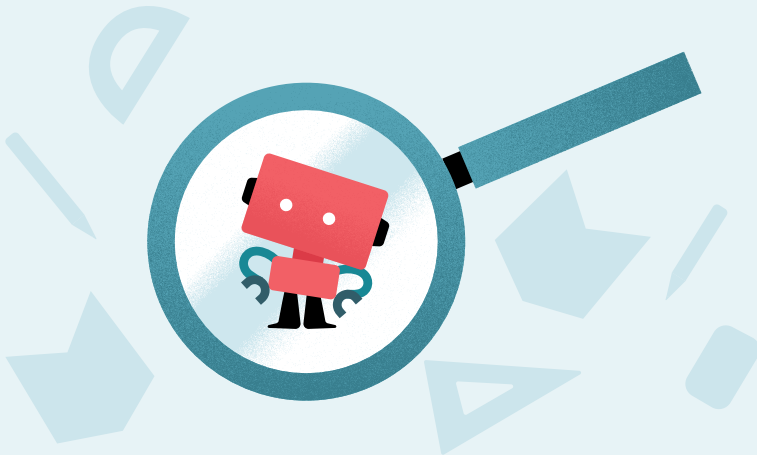
Bu rapor, farklı ülkelerde gerçekleştirilen kapsamlı bir ankete dayalı olarak hazırlanmış olup öğrencilerin eğitim hayatlarında yapay zekayı nasıl algıladıkları ve kullandıkları ve yapay zekaya dair ne tür endişelere sahip olduklarını konu almaktadır. Bulgular, öğrencilerin yaklaşımlarında bölgesel farklılıklar bulunduğunu ortaya koymakla beraber, yapay zekanın akademik çalışmalardaki rolüne ve yapay zekanın öğrenme ortamlarına entegre edilmesi için gerekli olan becerilere ve araçlara yönelik artan talebe de dikkat çekmektedir. Tüm bunların yanı sıra, rapor öğrencilerin başlangıç koşullarındaki eşitsizlikler nedeniyle dijital uçurumun daha da derinleşmesi riskini de ele almaktadır. Bu durum, öğrencilerin yapay zeka alanında yetkinliklerini geliştirme imkanlarını önemli ölçüde etkilemektedir.

Yapay Zeka ve Dijital Araçlara Erişim

Yapay zeka araçlarının eğitim ortamlarına giderek daha fazla entegre olduğu görülmekle birlikte, dijital cihazlara erişim ve internet bağlantısı konusunda hala eşitsizlikler bulunmaktadır. Okulda yapay zeka destekli dijital cihazlara en fazla Birleşik Krallık'taki öğrencilerin erişebildiği belirtilirken, Yunanistan'daki öğrencilerin %74'ünün bu cihazlara yeterli derecede erişimi olmadığı ve bu noktada en fazla engelle karşılaşan öğrenciler oldukları belirtilmiştir. Ayrıca, anketin gerçekleştirildiği ülkelerdeki öğrencilerin %51'i internet bağlantısında sorunlar yaşamakta olup bu durumun en çok Portekiz ve Yunanistan'da yaşandığını görülmektedir. Tüm bunlarla birlikte, ebeveynlerin düşük gelire sahip olması öğrencilerin okuldaki yapay zeka araçlarına erişimini etkilemektedir. Okulların çoğunda, yapay zeka kullanımı okul veya öğretmenler tarafından belirlenen düzenlemelere tabi olmakla birlikte, öğrencilerin % 16'sı okullarında yapay zeka kullanımının tamamen yasak olduğunu ifade etmektedir.

Öğrencilerin Yapay Zeka Kullanımları ve Yapay Zekaya Olan Aşinalıkları

Yapay zeka araçları, hem sınıf içinde hem de sınıf dışında çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır. ChatGPT, öğrencilerin %48'inin kişisel tercihleri, %47'sinin öğretmenlerinin yönlendirmesi ile kullanmaları ile birlikte en çok kullanılan yapay zeka aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapay zekaya olan aşinalık ve yapay zekanın anlaşılması değişkenlik göstermekte olup çoğu öğrenci yapay zekaya "biraz aşına" olduklarını belirtmektedir. Ancak bu noktada bölgesel farklılıklar göze çarpmaktadır. Bunlardan birine örnek vermek gerekirse, Portekiz'de okuyan öğrenciler yapay zekaya en az aşına olan öğrencilerdir.

Yapay Zeka Yetkinliklerinin Öneminin Algılanması

Yapay zeka, gelecekte başarıya ulaşmak için kritik bir öneme sahip ve öğrencilerin %74'ü yapay zekanın profesyonel hayatlarında önemli bir role sahip olacağını kabul etmektedir. Türkiye'de okuyan öğrenciler ise bu konuda en güçlü görüşe sahiptir. Türk öğrencilerinin %85'i yapay zekanın geleceklerindeki rolüne değinmekle beraber %81'i yapay zekaya erişimi akademik başarı ile ilişkilendirmektedir. Buna karşılık, Alman ve Yunan öğrenciler yapay zeka yetkinliklerine ve günlük hayattaki uygulamalarına en az ilgi gösteren öğrenciler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Destekleyici Sistemler ve Hazırlık

Öğrencilerin yapay zeka kullanımını destekleyici faktörler arasında ilk sırada akranları (%65), ikinci sırada ebeveynleri (%60) ve üçüncü sırada öğretmenleri (%50) yer almaktadır. Türk öğrenciler tüm gruplar arasında en fazla desteği aldıklarını belirtirken, Alman ve Yunan öğrenciler en az desteği almaktadır. Yapay zekaya hazırlık konusu da farklılık göstermektedir: öğrencilerin sadece %46'sı okullarının onları yapay zekaya yeterince hazırladığını düşünmekte ve sadece %44'ü öğretmenlerinin yapay zeka kullanımı konusunda yetkin olduğuna inanmaktadır. Yunan öğrenciler, öğretmenlerinin en az hazır olduğunu düşünen öğrencilerdir. (%29).

Eğitim Alanında Yapay Zekaya Dair Duyulan Endişeler

Öğrenciler yapay zeka hakkında olumlu bir görüşe sahip olmakla birlikte aynı zamanda bu konuda endişe de duymaktadır. Öğrencilerin %55'i yapay zekanın not verme sürecini daha adil bir hale getirebileceğine inanırken, %46'sı ayrımcılığa yol açabileceğinden korkmaktadır. Eşitsizlikle ilgili önemli endişeler bulunmakla birlikte öğrencilerin %49'u yapay zekanın akademik başarıya ulaşma konusundaki farklılıkları arttıracığından endişe duymaktadır. Deep Fakes aracılığıyla zorbalık, özellikle Türk öğrenciler (%64) arasında yaygın olan bir başka korku kaynağı olarak karşımıza çıkmakla birlikte Alman ve İspanyol öğrencilerin ise bu konuyla ilgili daha az endişe duyduğu görülmektedir.

Fırsatlar ve Riskler

Öğrenciler, yapay zekanın akademik performanslarını arttırmalarına (%52) ve toplumsal, bilimsel ve ekonomik zorlukların üstesinden gelmelerine nasıl yardımcı olacağını (%37) merak etmektedir. Bununla birlikte, %27'si okulda yapay zeka kullanımında akranlarına kıyasla geride kaldığını düşünmektedir ve Türk öğrenciler bu endişeyi en fazla duyduğunu söyleyen öğrencilerdir (%39).

Öğrencilerin Değerlendirme ve Öğrenim Tercihleri

Öğrenciler, modern bir eğitimi tercih ettiklerini açıkça belirtmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu (%79) ezber yerine problem çözmeye yönelik değerlendirmeleri tercih etmekte ve %69'u bir kere yapılan sınavlar yerine ilerlemelerinin sürekli olarak değerlendirilmesi fikrini desteklemektedir. Türk ve İngiliz öğrenciler bu değişiklikleri özellikle desteklerken, Alman öğrenciler sürekli olarak yapılan değerlendirmeleri daha az tercih etmektedir (%53). Ayrıca, öğrencilerin %40'ı sınavlarda yapay zeka kullanımını desteklerken, bu konuda en fazla destek Türkiye'den (%52) gelmektedir.

Araştırma Bulguları

1.

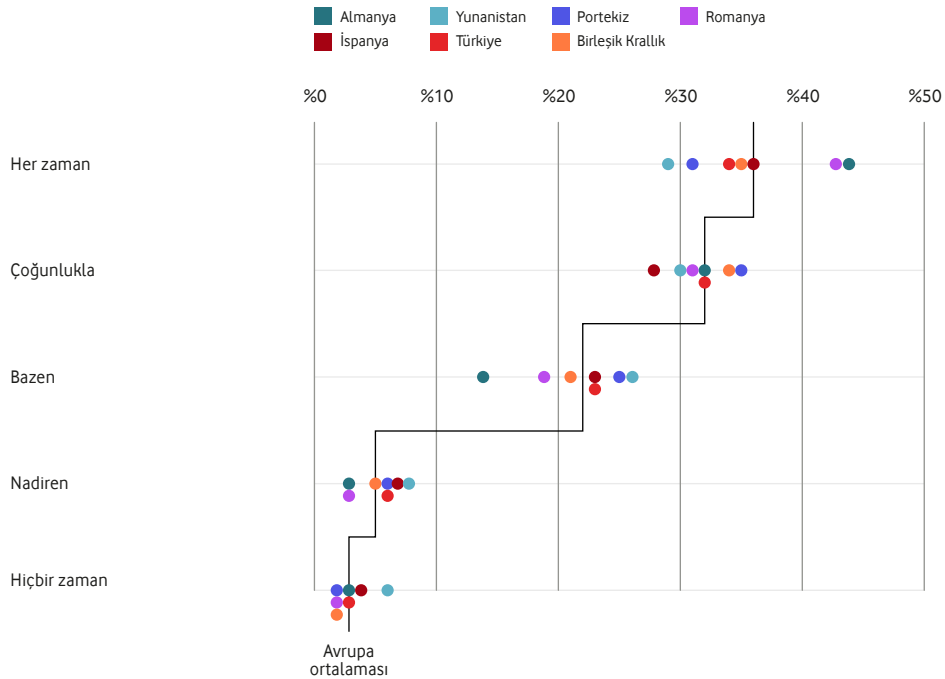
Yapay Zeka ve Dijital Araçlara Erişim

Anket bulgularına göre, öğrencilerin üçte birinden fazlasının (%36) yapay zeka destekli cihazlara sürekli erişimi bulunmaktadır. Genç öğrencilerin üçte ikisinden fazlası (%68) bu tür cihazlara “her zaman” (%36) ya da “çoğu zaman” (%32) erişebildiklerini belirtmiştir. Bunlarla birlikte, öğrencilerin %22’si yapay zeka destekli cihazlara “bazen” erişebildiklerini belirtirken, sadece %3’ü bu tür teknolojilere hiçbir zaman erişemediklerini belirtmiştir. Ebeveynlerin gelirinin artması ile öğrencilerin yapay zeka araçlarına erişiminin de arttığı görülmektedir.

Öğrencilerin çoğunluğu (%59) okulda dijital cihazlara sınırlı erişimleri olduğunu ve bunun eğitimlerinde teknoloji entegrasyonunu olumsuz etkileyen önemli bir faktör olduğunu belirtirken, eşit orandaki öğrenci (%59) yapay zeka uygulamalarının okullarında kullanılan diğer araçlarla uyumlu olduğunu ifade etmektedir. Tüm bunlarla birlikte, hala internet bağlantısı konusunda bazı sorunlar yaşanmakta olup öğrencilerin %51’i hızlı ve güvenilir bir internet bağlantısına sahip değildir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%46) okullarında yapay zekayı herhangi bir zorluk yaşamadan kullanabildiklerini belirtmiştir. Ayrıca, ailelerin gelirinin düşük olması öğrencilerin okuldaki yapay zeka araçlarına erişimini olumsuz etkilemektedir.

Yapay zeka kullanımını destekleyen dijital cihazlara erişim sıklığı

Yapay zeka kullanımını destekleyen dijital cihazlara erişimin var mı?

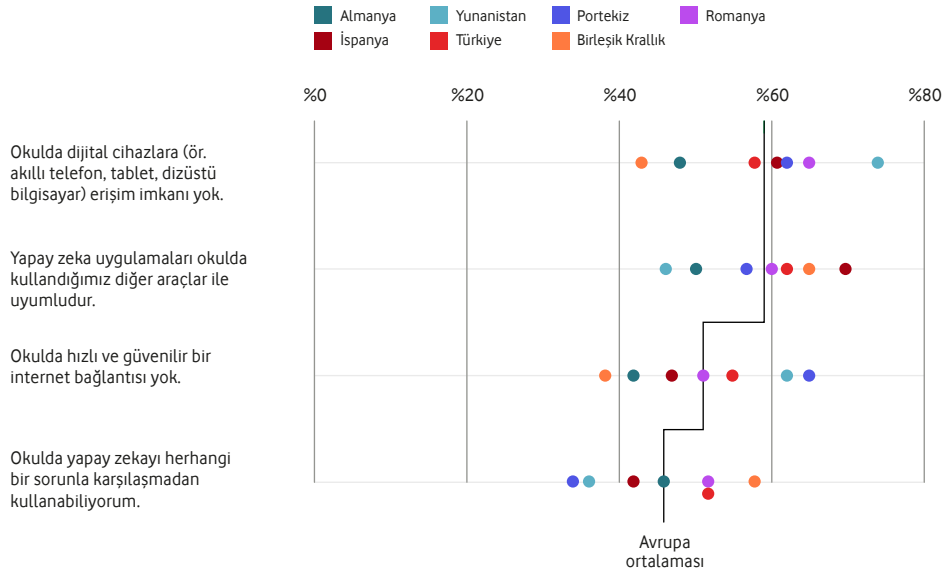

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir

Ankete katılan birçok ülkede, öğrencilerin çoğunun yapay zeka kullanımını destekleyen cihazlara erişimi vardır. Almanya (%44) ve Romanya (%43) bu tür cihazlara sürekli erişimleri olduğunu belirten öğrencilere en yüksek oranda sahip olan ülkeler olarak öne çıkmaktadır. Ankete katılan tüm ülkelerde, öğrencilerin %10'undan daha azı dijital cihazlara nadiren erişebildiğini veya hiç erişemediğini belirtmektedir. Ancak Yunanistan, Avrupa ortalamasına göre daha düşük erişim seviyelerine sahiptir. Yunan öğrencilerin sadece %29'u yapay zeka destekli cihazlara her zaman erişebildiklerini dile getirmekte olup, bu oran Avrupa ortalaması olan %36'nın oldukça altındadır. Ayrıca, Yunan öğrenciler daha sınırlı bir erişime sahiptir. Avrupa'da dijital araçlara nadiren erişebildiğin belirten öğrenci ortalaması %5 ve hiçbir zaman erişemediğini belirten öğrenci ortalaması ise %3 olup, bu bilgi dikkate alındığında, dijital araçlara nadiren erişebildiğini belirten Yunan öğrencilerin ortalaması %8 ve hiçbir zaman erişemediğini belirten öğrenci ortalaması ise %6'dır.

Okullarda yapay zekaya ilişkin algılanan kullanım kolaylığı

Okulunda yapay zeka uygulamalarına erişimini nasıl değerlendirirsin?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir.

En fazla yüzdeye sahip olan seçenekler (kesinlikle katılıyorum & katılıyorum); değerlendirme: 1 = Kesinlikle katılıyorum 4 = Kesinlikle katılmıyorum

Dijital cihazlara erişim, internet bağlantısı ve yapay zeka entegrasyonu gibi temel faktörler değerlendirildiğinde, Birleşik Krallık yapay zeka ve dijital araçlara genel olarak en iyi erişimi sağlayan ülke olarak karşımıza çıkmaktadır. İspanya ise yapay zekanın diğer araçlara uyumluluğu konusunda Birleşik Krallık'ı geride bırakmaktadır: İspanyol öğrencilerin %70'i uyumlu olduğunu belirtirken, Birleşik Krallık'ta bu oran %65'tir.

Buna karşın, Yunanistan öğrencilerin en fazla zorlukla karşılaştığı ülke olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrencilerin %74'ü okulda dijital cihazlara yeterli derecede erişimlerinin olmadığını dile getirmekte olup bu oran Avrupa ortalaması olan %59'un oldukça üzerindedir. Hem Yunan hem de Portekiz okulları zayıf internet bağlantısı sorunu yaşamakta olup Portekizli öğrencilerin %65'i ve Yunan öğrencilerin %62'si internet bağlantısı sorunu olduğunu belirtmektedir. Bu oran Avrupa ortalamasında %51, Birleşik Krallık'ta ise sadece %38'dir. Ayrıca, bu iki ülke okullarda yapay zekanın sorunsuz bir şekilde kullanılması ile ilgili en düşük oranlara sahiptir; Portekiz'de öğrencilerin sadece %34 ve Yunanistan'da öğrencilerin %36'sı sorunsuz bir şekilde yapay zekayı kullanabildiklerini belirtmektedir.

2.

Okullarda Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Yönetmelikler ve Kılavuzlar

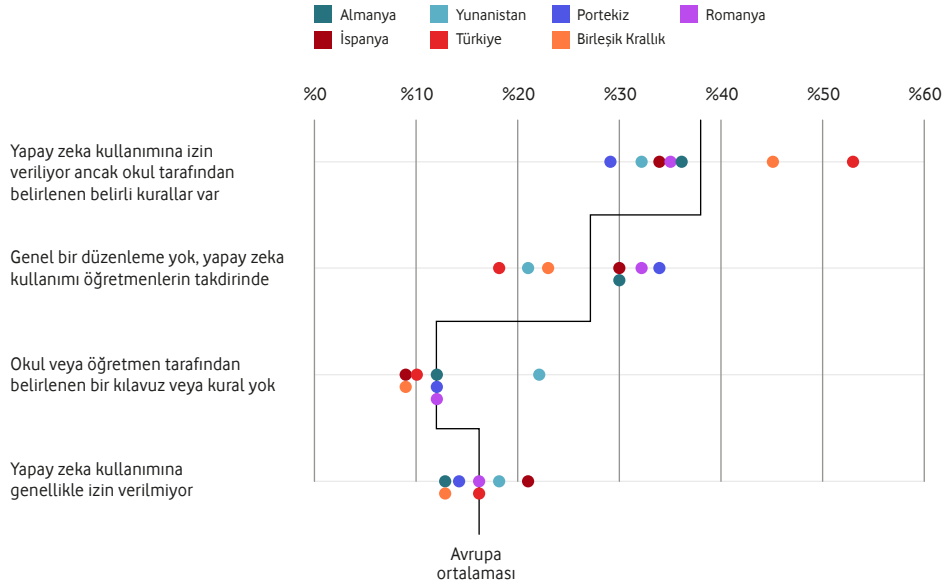
Çoğu okulda yapay zeka kullanımı, okulun (%38) ya da öğretmenlerin (%27) belirlediği düzenlemeler çerçevesinde ele alınmaktadır. Daha yaygın olan uygulama ise öğretmenlerden ziyade okulların düzenlemeleri belirlemeleridir. Bununla birlikte, öğrencilerin %12'si yapay zeka kullanımına ilişkin herhangi bir düzenleme olmadığını dile getirirken, %16'sı okullarında yapay zeka kullanımının tamamen yasak olduğunu belirtmektedir.

%16

'sı okullarında yapay zeka kullanımının tamamen yasak olduğunu belirtmektedir

Avrupa'daki okullarda yapay zeka kullanımına ilişkin düzenlemeler

Okulunda yapay zeka kullanımına ilişkin düzenlemeler nasıl?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir

Yapay zekaya ilişkin düzenlemelerin öncelikli olarak okullar tarafından belirlendiğini en fazla Türk öğrenciler (%53) belirtirken, Türk öğrencileri %45 ile İngiliz öğrenciler takip etmektedir. Buna karşılık, Portekiz ve İspanya gibi ülkelerde, düzenlemeler daha çok öğretmenler tarafından belirlenmektedir. Bu ülkelerdeki öğrencilerin yaklaşık %30'u, okul genelinde kuralların bulunmadığını ve yapay zeka kullanımının öğretmenlerin takdirine bırakıldığını belirtmektedir. Yunanistan %22 ile yapay zeka kullanımı için herhangi bir kural veya kılavuza sahip olmayan okul oranına sahiptir. Bu oran %12 olan Avrupa ortalamasının neredeyse iki katıdır.

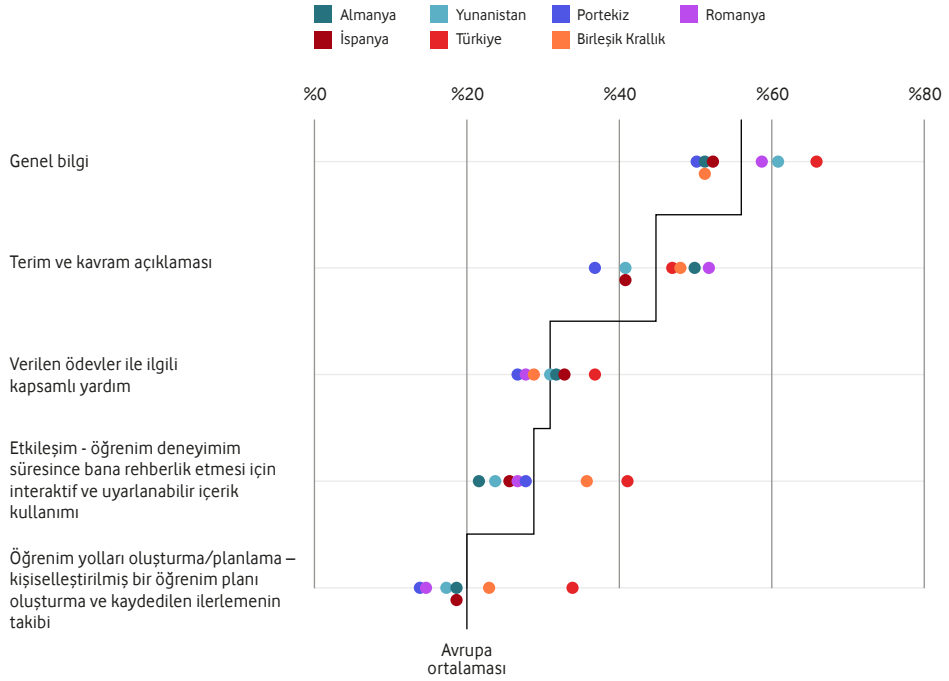
3.

Öğretmen Rehberliği Eşliğinde/Eşliğinde Olmayan Yapay Zeka Kullanımı

Okul dışında yapay zeka kullanımı oldukça farklılık göstermekle birlikte öğrenciler daha iyi bir öğrenim deneyimi için teknolojiden çeşitli şekilde yararlanmaktadır. Öğrencilerin %56'sı yapay zekayı bilgi edinmek için kullanmaktadır. Bunun yanı sıra, %45'i terim ve kavramları anlayabilmek için kullanırken, neredeyse üçte biri (%31) yapay zekanın ödevlerinde yardımcı olabileceğine inanmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin %29'u öğrenim deneyimlerini daha uyarlanabilir ve interaktif bir hale getirmek için yapay zeka ile etkileşime girmekte ve %20'si kişiselleştirilmiş bir öğrenim deneyimi oluşturmak ve kaydettikleri ilerlemeyi izlemek için yapay zekadan yararlanmaktadır.

Avrupa'daki öğrencilerin eğitim amaçlı yapay zeka kullanım alanları

Okul dışında eğitim amaçlı olarak ve öğretmenlerin tarafından yönlendirilmediğinde yapay zeka uygulamalarını hangi amaçla kullanıyorsun?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir. Birden fazla cevap verilebilir

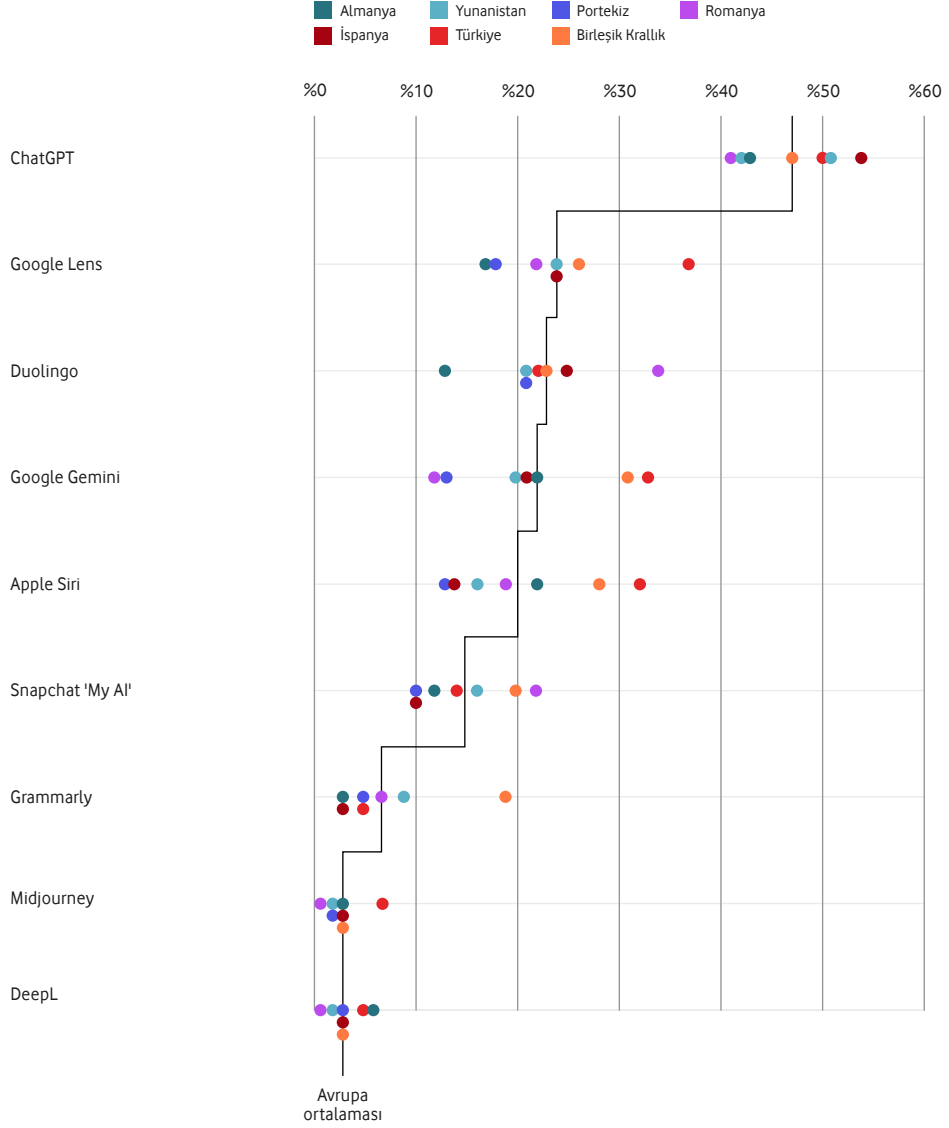
Ankete katılan tüm ülkelerde, yapay zekanın başlıca kullanım amacı bilgi edinmek iken, kişiselleştirilmiş öğrenim yollarının oluşturulması ve planlanması en az yaygın olan kullanım amacıdır. Ancak Türkiye, öğrencilerin %34'ünün yapay zekayı bu öğrenim yollarının oluşturulması ve planlanması amacıyla kullanmasıyla öne çıkmakta olup bu oran Avrupa ortalaması olan %20'nin oldukça üzerindedir. Ayrıca, öğrenme süreçlerine yön vermek için yapay zeka tarafından oluşturulan interaktif ve uyarlanabilir içerik kullanımı %29 olan genel ortalama dikkate alındığında Türkiye (%41) ve Birleşik Krallık'ta (%36) oldukça yaygın olduğu görülmektedir.

Öğretmen Rehberliği Eşliğinde Kullanılan Yapay Zeka Araçları

Öğretmen rehberliği eşliğinde kullanılan ChatGPT en sık kullanılan araç olarak karşımıza çıkmakta ve öğrencilerin %47'si ChatGPT'yi başlıca kullandıkları yapay zeka aracı olarak tanımlamaktadır. ChatGPT, diğer yapay zeka araçlarından çok daha fazla olarak kullanılması ile ön planda yer almaktadır. ChatGPT'den sonra ikinci sırayı paylaşan diğer yapay zeka araçları ise Google Lens (%24), Duolingo (%23), Google Gemini (%22) ve Apple Siri'dir (%20).

Sınıf içerisinde en çok kullanılan 10 yapay zeka aracı

Okulunda öğretmenin yönlendirmesiyle en çok hangi yapay zeka araçlarını kullanıyorsunuz?"

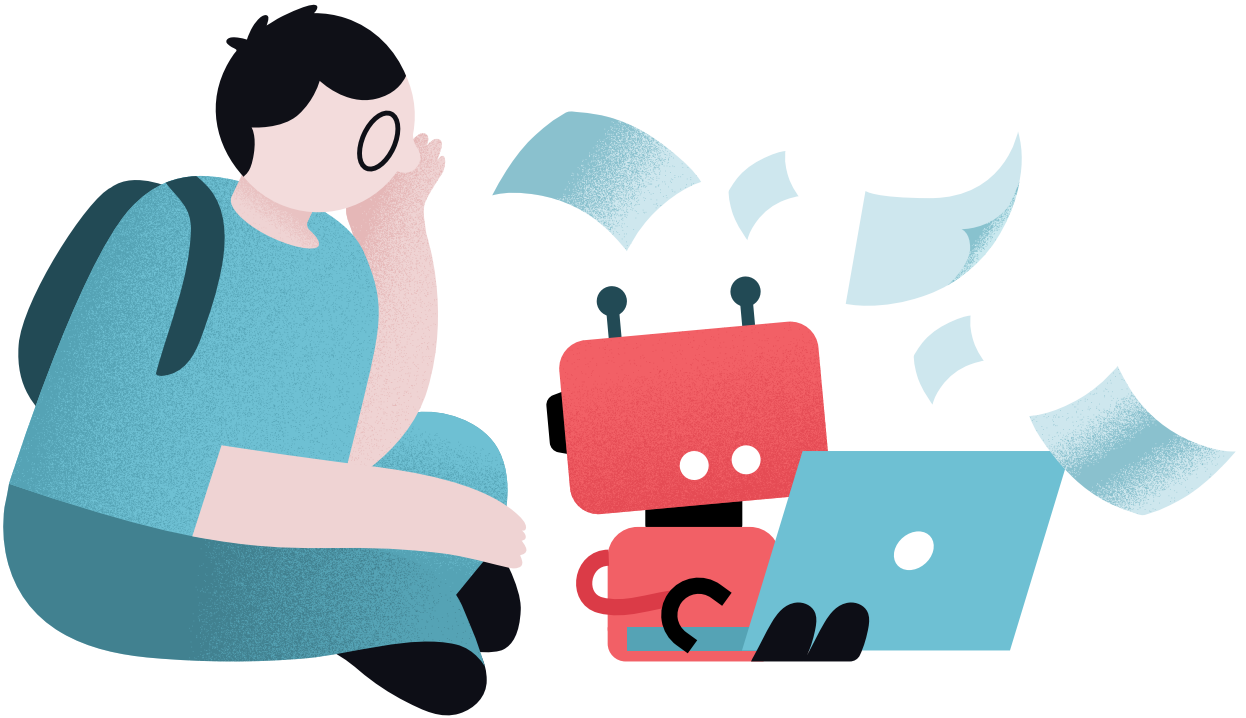
Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir
Birden fazla cevap verilebilir

ChatGPT, Romanya hariç, ankete katılan tüm ülkelerde öğretmenlerin öğrencileri en çok yönlendirdiği yapay zeka aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece Romanya'da ankete dahil edilmesine rağmen, Google Classroom, Romanya'daki yüksek kullanım oranı (%48) ile ülkeler arasında ilk 10'da yer almaktadır.

İspanyol öğrenciler %54'lük kullanım oranı ile ChatGPT'yi en çok tercih eden grup olurken, Türk öğrenciler diğer ülkelerdeki %24'lük kullanım ortalaması dikkate alındığında %37'lik kullanım oranı ile Google Lens'i en çok tercih eden grup oldu. Duolingo Romanya'da (%34) en popüler yapay zeka aracı olurken, Almanya'da %13'lük bir kullanım oranı ile en az kullanılan yapay zeka aracı oldu. Duolingo'nun %23'lük bir genel ortalamaya sahip olduğu görülmektedir.

Google Gemini ve Apple Siri, özellikle İngiltere (sırasıyla %31 ve %28) ve Türkiye'de (sırasıyla %33 ve %32) popüler olan yapay zeka uygulamaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Portekizli öğrencilerin ise, ülkeler genelindeki %47'lik ortalamanın üstünde bir ortalama olan %51'lik bir oran ile kullandıkları ChatGPT hariç, yapay zeka araçlarını genel olarak daha az kullandıkları görülmektedir.

Grammarly, %7'lik Avrupa ortalaması dikkate alındığında, Birleşik Krallık'ta %19'luk bir kullanım oranıyla oldukça popüler bir uygulama olarak karşımıza çıkarken, Midjourney, %3'lük Avrupa ortalaması dikkate alındığında %7'lik bir kullanım oranıyla en fazla Türk öğrenciler arasında popüler olduğu görülmektedir.

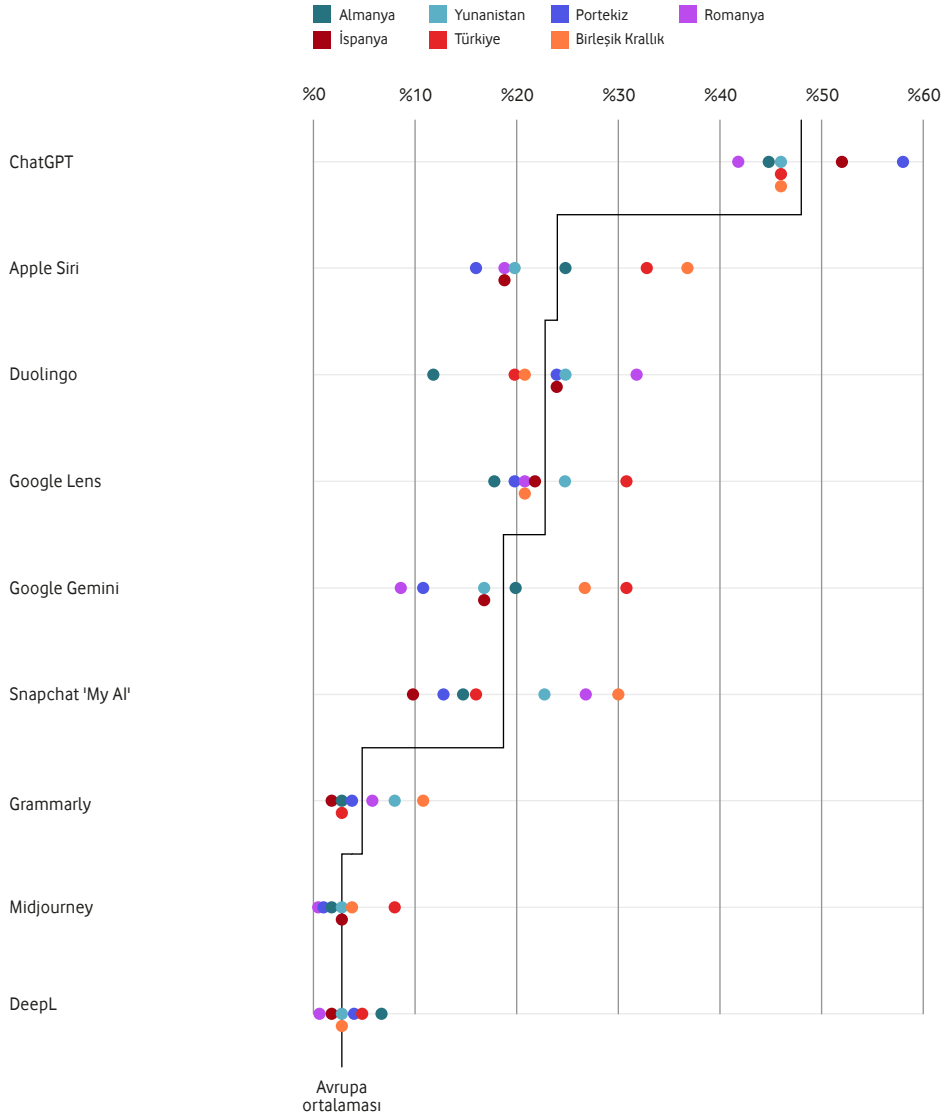

Öğretmen Rehberliği Eşliğinde Kullanılmayan Yapay Zeka Araçları

Öğretmen rehberliği eşliğinde kullanılmayan yapay zeka araçları arasında ChatGPT, ankete katılan öğrencilerin neredeyse yarısının (%48) ders dışı zamanlarında en çok kullandıkları yapay zeka aracı olmaya devam etmektedir. ChatGPT, Apple Siri (%24), Duolingo (%23) ve Google Lens'ten (%23) yaklaşık iki kat daha fazla kullanmakta olup popülerlik açısından neredeyse ikinci sırada yer almaktadır.

Okul dışında en çok kullanılan 10 yapay zeka aracı

Okul dışında en çok hangi yapay zeka araçlarını kullanıyorsun?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir
Birden fazla cevap verilebilir

Yapay zeka araçlarının okul dışında kullanımı, farklı bölgesel tercihleri ortaya koymakta ve öğrencilerin okul dışındaki zamanlarında teknolojiyle etkileşimlerinde önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir. Örnek vermek gerekirse, Duolingo okul dışında kullanımda önemli bölgesel farklılıkların olduğunu gösteren bir yapay zeka aracıdır. Romanya'da öğrencilerin %32'sinin kullanmasıyla popüler olan Duolingo, Almanya'da öğrencilerin sadece %12'sinin kullanmasıyla en düşük kullanım oranına sahiptir. Google Classroom, sadece Romanya'da ankete dahil edilmesine rağmen, bu ülkedeki %26'lık önemli kullanım oranıyla ankete katılan ülkelerde kullanılan yapay zeka araçlarında ilk 10'da yer almaktadır.

Birleşik Krallık ve Türkiye'de, Apple Siri ve Google Gemini okul dışında en sık kullanılan yapay zeka araçları olarak karşımıza çıkmaktadır. Apple Siri Avrupa genelinde %24'lük bir kullanım ortalamasına sahipken, İngiliz öğrencilerin %37'si ve Türk öğrencilerin %33'ü tarafından kullanılmaktadır. Benzer şekilde, Google Gemini Avrupa genelinde %19'luk bir kullanım ortalamasına sahipken, İngiliz öğrencilerin %27'si ve Türk öğrencilerin %31'i tarafından kullanılmaktadır.

Buna karşılık, Google Gemini'nin okul dışı kullanımına bakıldığında, en az Romanya (%9) ve Portekiz'de (%11) kullanıldığı görülmektedir. Portekiz'de, ChatGPT kişisel kullanım için en çok tercih edilen yapay zeka aracı olarak karşımıza çıkmakta olup öğrencilerin %58'i okul dışında bu aracı kullanmaktadır. Bu oranın Avrupa ortalaması olan %47'nin çok üzerinde olduğu görülmektedir.

4.

Öğrencilerin Gelecekteki Kariyerleri için Yapay Zeka Yetkinliklerinin Önemi

Yapay zeka, öğrenciler tarafından gelecek için kritik bir beceri olarak görülmekte olup öğrencilerin %74'ü yapay zekanın profesyonel yaşamlarında önemli bir rol oynayacağına inanmaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu (%66) yapay zekaya erişimin akademik başarı için gerekli olduğunu düşünmekte olup %61'i okuldaki performanslarını artırmak için yapay zekayı nasıl kullanmaları gerektiğini bildiklerini belirtmektedir. Yüksek gelirli ailelere sahip olan ve yapay zekaya araçlarına erişimi olan öğrenciler, okulları tarafından yapay zeka kullanımı için daha iyi hazırlandıklarına inanmaktadır.

Tüm bunlarla birlikte, yapay zeka kullanımına hazır olduğunu hissetme duygusu değişiklik göstermektedir. Öğrencilerin yarısı (%51) ailelerinin yapay zeka ile çalışmaya hazır olduğuna inanırken, %46'sı okullarının yapay zeka ile etkileşime girmeye yeterince hazır olduğunu dü-

%74

'ü yapay zekanın profesyonel yaşamlarında önemli bir rol oynayacağına inanmaktadır

%44

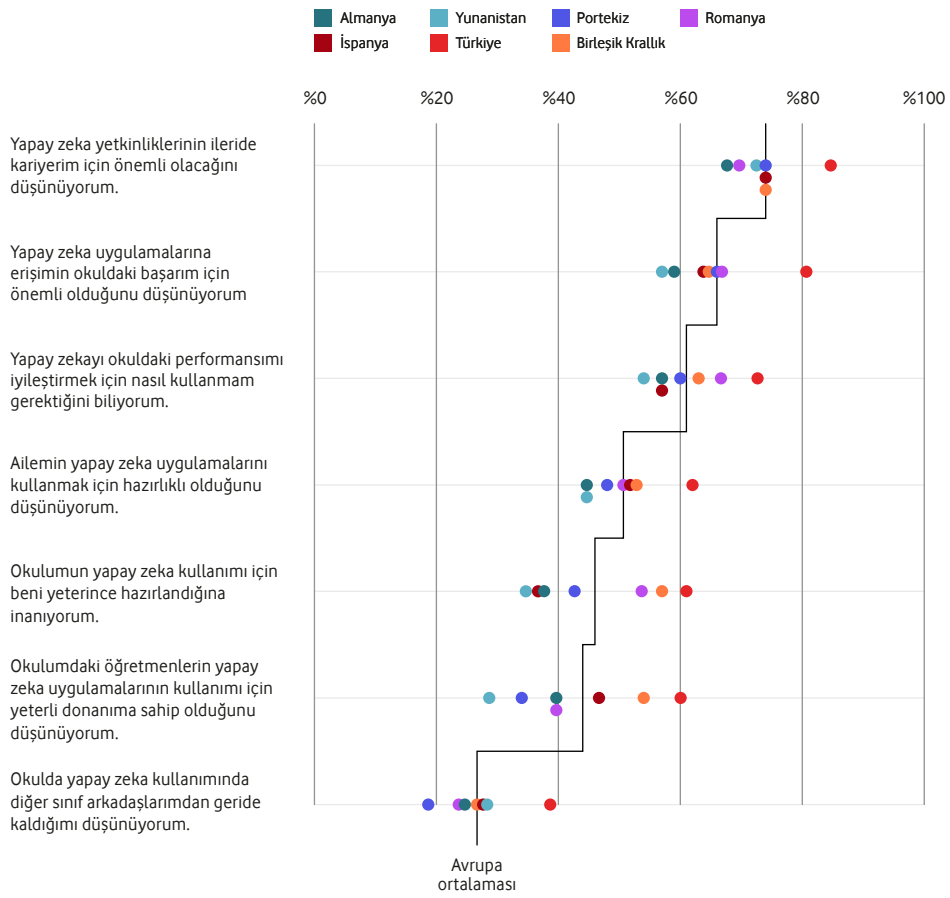
'ü öğretmenlerinin yapay zeka uygulamalarını kullanmak için gerekli donanıma sahip olduğunu düşünmektedir

şünmektedir. Benzer şekilde, öğrencilerin %44'ü öğretmenlerinin yapay zeka uygulamalarını kullanmak için gerekli donanımına sahip olduğunu düşünmektedir. Bu rakamlara rağmen, her dört öğrenciden birinden fazlası (%27) okulda yapay zeka kullanımı konusunda akranlarının gerisinde kaldığını düşünmektedir.

Yapay zeka araçlarına düzenli erişimi olan öğrenciler, yapay zekanın öğrenim süreçlerinde sağladığı desteği fark etmektedir. Genel olarak, daha yüksek gelirli ailelere sahip olan öğrencilerin yapay zeka desteğine ilişkin daha olumlu bir bakış açısına sahip olması ve yapay zeka ile ilgili beceriler geliştirme olasılıklarının daha yüksek olması dikkat çekicidir.

Yapay zeka yetkinliklerine ilişkin algılanan önem

Aşağıdaki ifadeler ne ölçüde katılıyorsunuz?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir.
En fazla yüzdeye sahip olan seçenekler (kesinlikle katılıyorum & katılıyorum); değerlendirme: 1 = Kesinlikle katılıyorum to 4 = Kesinlikle katılmıyorum

Anketin gerçekleştirildiği Avrupa ülkelerindeki öğrencilerin %74'ü yapay zeka yetkinliklerinin ileride başarılı olabilmeleri için gerekli ve önemli olduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte, Türk öğrencilerin %85'i yapay zeka becerilerinin kariyerleri için çok önemli olduğuna inanmakta olup bu oran Avrupa ortalamasının oldukça üzerindedir. Ayrıca, Türk öğrencilerin %81'i yapay zeka uygulamalarına erişimin akademik başarıları için büyük bir önem taşıdığını düşünmektedir. Gene bu oran Avrupa ortalaması olan %66'nın ve Romanya'daki ikinci en yüksek oranının (%67) çok üzerindedir.

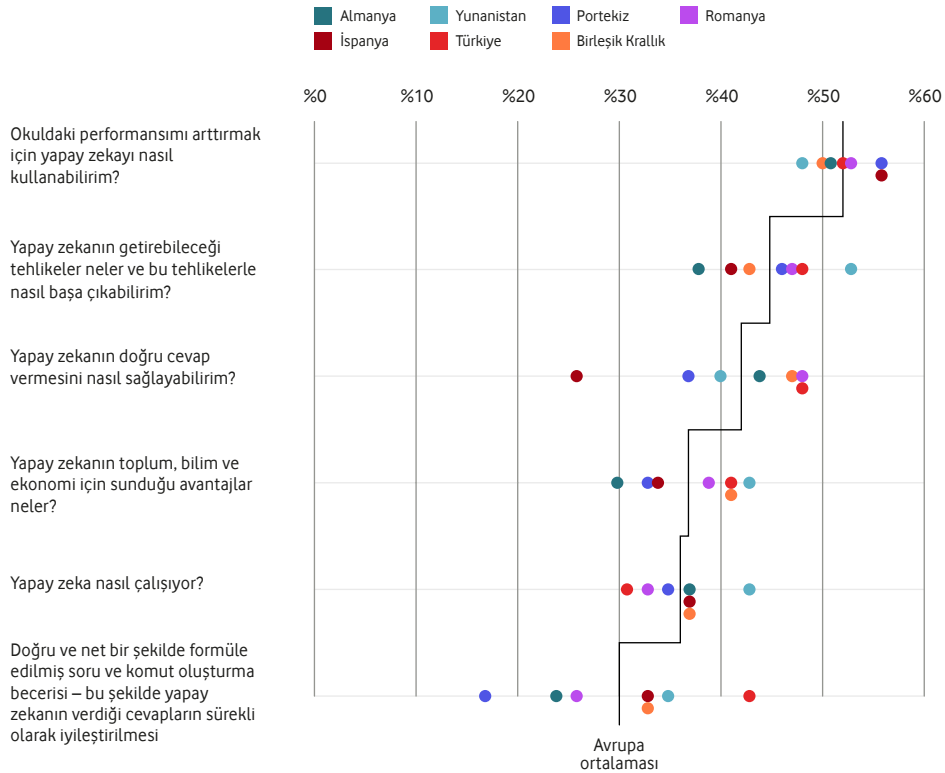
Buna karşılık, Alman ve Yunan öğrenciler, okul başarısı için yapay zeka becerilerini ve yapay zekaya erişimi değerli bulanlar arasında en aşağı sırada yer almaktadırlar. Alman öğrencilerin sadece %59'u ve Yunan öğrencilerin sadece %57'si yapay zeka yetkinliklerini kariyerleri için önemli olarak görmekte veya yapay zekaya erişimi okul başarısı için gerekli olarak görmektedir.

Avrupa ortalamasının %61 olduğu dikkate alındığında, Türk öğrencilerin %73'ünün, okuldaki performanslarını iyileştirmek için yapay zekayı nasıl kullanacaklarını bilmesi ile günlük hayatlarında yapay zeka kullanımında başarılı oldukları görülmektedir. Öğrenciler, en fazla okulları tarafından desteklendiklerini hissetmekte (Avrupa ortalaması olan %46'ya kıyasla %61) ve öğretmenlerinin daha hazırlıklı olduklarını düşünmektedir (Avrupa ortalaması olan %44'e kıyasla %60). Buna rağmen, Türk öğrencilerin %39'u okulda yapay zeka kullanımında akranlarından geride kaldıklarını hissettiklerini belirtmektedir ve bu oran Avrupa ortalaması olan %27'nin oldukça üzerindedir. Buna karşılık, Portekizli öğrencilerin sadece %19'luk bir kısmı bu hissiyata sahip olup, diğer öğrenci grupları arasında kendilerini geride kaldığını en az hisseden gruptur.

Alman ve Yunan öğrenciler, ailelerinin ve okullarının en az hazır olduğunu düşünen öğrencilerdir. Bu ülkelerdeki öğrencilerin sadece %45'i ailelerinin yapay zeka ile çalışmak için hazırlıklı olduğuna inanmaktadır ve Alman öğrencilerin sadece %38'i ve Yunan öğrencilerin sadece %35'i okullarının yapay zeka konusunda yeterince hazırlıklı olduğunu düşünmektedir.

Öğrencilerin yapay zekaya dair merak ettikleri konular

Yapay zeka sistemi ile ilgili ne öğrenmek istersin?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir
En fazla yüzdeye sahip olan seçenekler (kesinlikle katılıyorum & katılıyorum); birden fazla cevap verilebilir

Özellikle Yunan öğrenciler, öğretmenlerinin yapay zeka ile çalışmaya hazır olduğuna en az inanan öğrencilerdir. Öğretmenlerinin hazır olduğuna inanan öğrencilerin oranı sadece %29 olup bu oran Avrupa ortalaması olan %44'ün oldukça altında kalmaktadır.

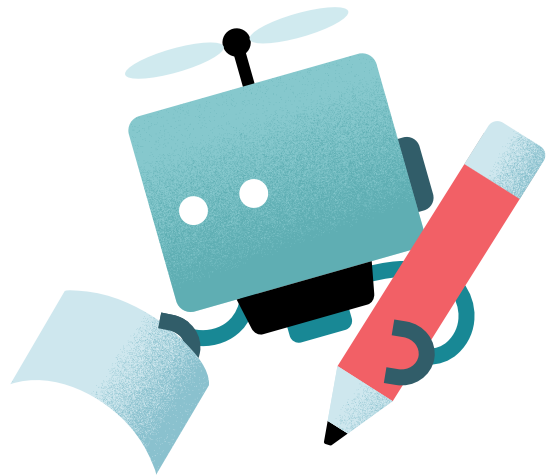
Öğrenciler en çok yapay zekanın akademik performanslarını nasıl artırabileceği konusu ile ilgilenmekte ve öğrencilerin yarısından fazlası (%52) bu konuyu merak etmektedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%45) yapay zekaya ilişkin riskleri anlamak isterken, %42'si yapay zeka tarafından üretilen cevapların doğruluğunun nasıl sağlanacağını öğrenmek istemektedir. Ayrıca, öğrencilerin %37'si yapay zekanın sunduğu toplumsal, bilimsel ve ekonomik faydaları merak etmektedir. Öğrencilerin üçte birinden fazlası (%36) yapay zekanın nasıl çalıştığını anlamak isterken, daha küçük bir grup (%30) yapay zeka tarafından üretilen yanıtları iyileştirmek için doğru ve net bir şekilde formüle edilmiş soru ve komut oluşturma becerisi geliştirmek istemektedir.

%30'u

yapay zeka tarafından üretilen yanıtları iyileştirmek için doğru ve net bir şekilde formüle edilmiş soru ve komut oluşturma becerisi geliştirmek istemektedir

Yapay zeka hakkında bilgi edinmeye yönelik ilgi, ülkeler arasında önemli farklılık göstermekte ve bu durum da farklı eğitim öncelikleri olduğunu işaret etmektedir. Alman öğrenciler, yapay zekaya ilişkin risklere (%45 olan ortalama kıyasla %38'lik bir oran ile) ve yapay zekanın toplumsal, bilimsel ve ekonomik avantajlarına (%37 olan ortalama kıyasla %30'luk bir oran ile) en az ilgi duyan öğrenciler olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna karşılık, Yunan öğrenciler, %43'lük bir oran ile, yapay zekanın toplumsal ve bilimsel faydalarını keşfetmeye en fazla istekli olan öğrenciler olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapay zekanın nasıl çalıştığına dair en fazla merakı duyan yine Yunan öğrencilerin olduğunu söyleyebiliriz.

İspanya'da öğrenciler, %42 olan ortalama göre %26'lık bir oran ile, yapay zekanın çıktılarının doğruluğunun nasıl sağlanacağını öğrenmeye en az ilgi gösteren gruptur. Bununla birlikte, Türk öğrenciler, yapay zeka tarafından üretilen cevapları iyileştirmek için doğru ve net bir şekilde formüle edilmiş soru ve komut oluşturma becerisi geliştirmeyi en çok isteyen öğrencilerdir. Türk öğrencilerin %42'si bu alana öncelik verirken, Portekizli öğrenciler %17'lik bir oran ile en az ilgiyi göstermektedir. Doğru ve net bir şekilde formüle edilmiş soru ve komut oluşturma becerisi geliştirmeye yönelik ilginin genel ortalamasının %30 olduğu görülmektedir.

5.

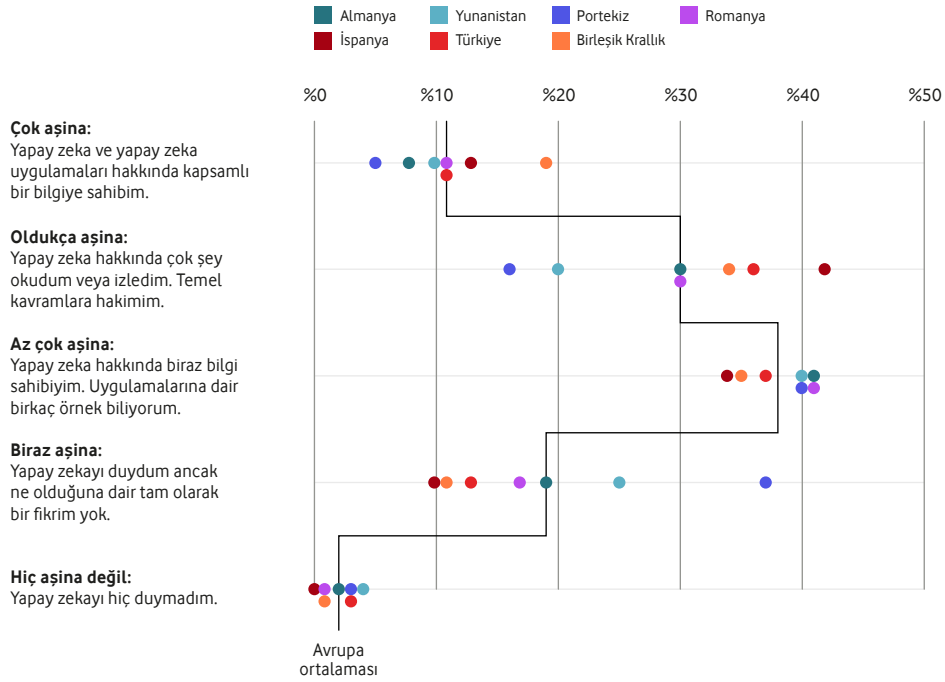
Yapay Zekaya Hazırlık ve Destekleyici Sistemler

Öğrenciler, yapay zekaya olan aşinalıklarını ifade ederken, en çok (%38) “biraz aşına” tanımını kullanmaktadır. Bu tanım, teknoloji hakkında temel bir bilgileri olduğunu ve kullanımına dair birkaç örnek verebildiklerini göstermektedir. Öğrencilerin %30'u ise kendilerini “az çok aşına” olarak tanımlayarak orta düzeyde bir bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. Öğrencilerin %11'i kendilerini “çok aşına” olarak tanımlayarak yapay zeka ve uygulamaları hakkında derin bir bilgi birikimine sahip olduklarını ifade etmektedir. Öğrencilerin %19'u “çok az aşına” olduklarını, diğer bir deyişle, yapay zekayı duyduklarını ancak çok da bir bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedir. Ayrıca, ailelerinin gelirinin yüksek olması öğrencilerin yapay zekaya aşına olma olasılığını arttırmaktadır.

Genel olarak bakıldığında, öğrencilerin %98'i yapay zekaya en azından belli bir seviyede aşına olduğunu belirtirken sadece %2'si yapay zekayı hiç duymadığını belirtmektedir. Bununla birlikte, her dokuz öğrenciden yalnızca biri yapay zeka ve yapay zekanın günlük kullanımı hakkında kapsamlı bir bilgiye sahip olduğunu ileri sürmektedir.

Öğrencilerin yapay zekaya aşinalık düzeyi

Yapay zeka kavramına ne kadar aşinasın?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir
Değerlendirme: 1 = Çok aşınayım- 5 =Hiç aşına değilim

Anketin gerçekleştirildiği ülkelerde öğrencilerin yapay zekaya ilişkin bilgi seviyelerinde önemli bir farklılık olduğu görülmektedir. Portekizli öğrenciler, yapay zekaya olan aşinalıklarını diğer ülkelerdeki akranlarından daha düşük olarak değerlendirmektedir. Portekizli öğrencilerin sadece %5'i kendilerini yapay zekaya “çok aşına” olarak tanımlarken, bu oran Avrupa ortalaması olan %11'in oldukça altında kalmaktadır. Gene Avrupa ortalaması olan

%30'a kıyasla sadece %16'sı kendilerini "az çok aşına" olarak tanımlamaktadır. Anketin genel sonuçlarına bakıldığında Portekizli öğrencilerin daha yüksek bir oranı kendilerini "biraz aşına", "az çok aşına" veya "hiç aşına değil" olarak tanımlamaktadır.

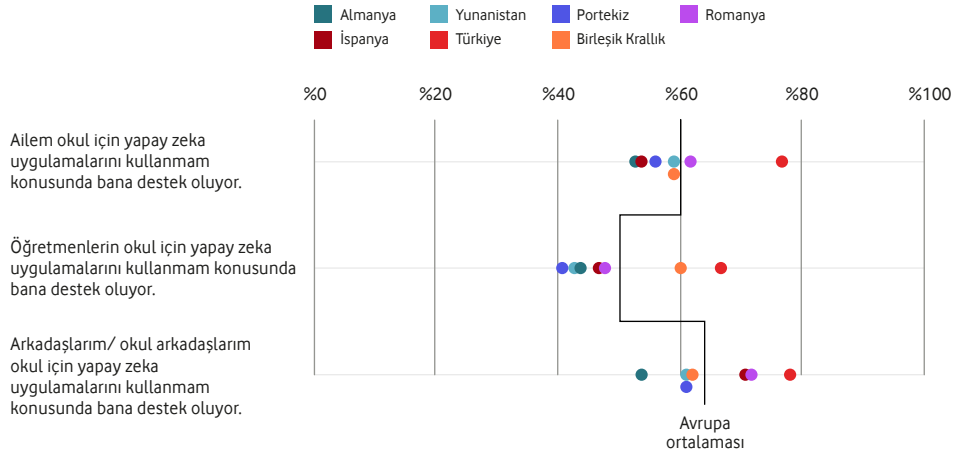
Buna karşılık, İngiliz öğrenciler yapay zekaya en yüksek aşinalığa sahip öğrenciler olarak karşımıza çıkmaktadır. İngiliz öğrencilerin %19'u kendilerini "çok aşına" olarak tanımlamaktadır ve bu oran Avrupa ortalamasının neredeyse iki katıdır. İngiliz öğrencilerin %34'ü "az çok aşına" olduklarını ifade etmektedir ve bu oran da Avrupa ortalaması olan %30'un üzerindedir.

İspanyol öğrencilerin de yapay zekaya aşinalığı ortalamanın üzerindedir. İspanyol öğrencilerin %13'ü kendilerini, Avrupa ortalamasının biraz üzerinde, "çok aşına" olarak tanımlarken, %42'si "az çok aşına" olduğunu belirtmektedir. Bu da anketin gerçekleştirildiği ülkeler arasında bu kategori için en yüksek orandır.

Bununla birlikte, öğrencilerin çoğunluğu yapay zeka uygulamalarını eğitim amacı için kullanırken destek aldıklarını ifade etmektedir. En çok yardım aldıkları kişiler akranları olup, %65'i yardım almak için arkadaşlarına güvenmektedir. Ebeveynler de öğrencilerin %60'ına destek sağlayarak bu konuda önemli bir role sahiptir. Bununla birlikte, öğrencilerin sadece %50'si öğretmenlerinden yardım aldıklarını belirtmektedir ve buna dayalı olarak öğretmenler bu konuya en az dahil olan kişiler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yapay zeka kullanımında öğretmenlerden, ailelerden ve arkadaşlardan alınan destek

Aşağıdaki ifadelerden hangisi senin için geçerli?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir
En fazla yüzdeye sahip olan seçenekler (çok sık & bazen); değerlendirme: 1 = Çok sık 4 = Hiçbir zaman

Ülkeler arası bir karşılaştırma yapıldığında, Türk öğrencilerin okulda yapay zeka kullanımı için en fazla desteği aldığı görülmektedir. Türk öğrencilerin %67'si öğretmenlerinden, %78'i sınıf arkadaşlarından ve %77'si ebeveynlerinden yardım almaktadır. Buna karşılık, Alman öğrencilerin en az desteği aldığı görülmektedir. Alman öğrencilerin %44'ü öğretmenlerden, %54'ü sınıf arkadaşlarından ve %53'ü ebeveynlerden yardım almaktadır. Birleşik Krallık, ebeveynlerden, öğretmenlerden ve akranlardan alınan desteğin neredeyse eşit olduğu ve öğrencilerin yaklaşık %60'ının her gruptan yardım aldığını belirttiği bir denge sunmaktadır.

6.

Eğitim Alanında Yapay Zekaya Dair Endişeler

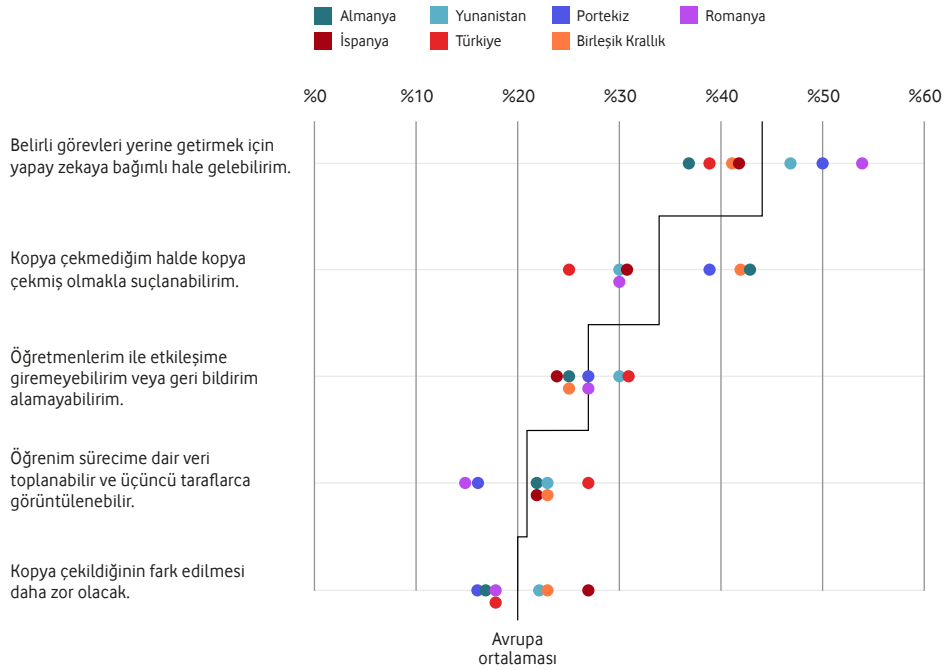
Öğrenciler, eğitim ortamlarında yapay zeka kullanımının bazı önemli dezavantajları olduğunu ifade etmektedir. Öğrencilerin 44'ü, belirli görevler için yapay zekaya aşırı derecede bağımlı olma durumu hakkında endişe duymaktadır. %34'ü ise haksız yere kopya çekmekle suçlanmaktan korktuğunu ifade etmektedir. Öğrencilerin %27'si etkileşim ve geri bildirim eksikliğini önemli bir dezavantaj olarak görürken, %21'i öğrenme süreçleri hakkında kişisel verilerin toplanması konusunda endişe duymaktadır. Tüm bunlarla birlikte, %20'si yapay zekanın kopya çekme vakalarını tespit etmeyi daha da zorlaştırabileceğine inanmakta ve bu da öğrencilerin duyduğu diğer bir önemli endişe olarak karşımıza çıkmaktadır.

%44

'ü, belirli görevler için yapay zekaya aşırı derecede bağımlı olma durumu hakkında endişe duymaktadır

Eğitimde yapay zeka kullanımına dair duyulan endişeler

Okulda yapay zeka kullanımının olası dezavantajları nelerdir?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir. İki cevap verilebilir.

Öğrenciler yapay zekanın dezavantajları konusunda birbirlerinden farklı düşüncelere sahiptir. Romanyalı öğrenciler, %54'lük bir oranla okulda kendilerine verilen görevlerin yapılması için yapay zekaya fazlasıyla bağımlı olunması konusunda en fazla endişeyi duyarken, Alman öğrenciler %37'lik bir oranla bu konuda en az endişe duyan öğrencilerdir.

Haksız yere kopya çekmekle suçlanma korkusu ile ilgili olarak, bu konuda en az endişe duyan öğrenciler Türk öğrenciler olmakla birlikte (%25), Alman (%43) ve İngiliz öğrenciler (%42) en fazla endişe duyan öğrencilerdir.

Kişisel verilerin toplanmasına dair en az endişe duyan öğrenciler Romanyalı (%15) ve Portekizli (%16) öğrenciler olmakla birlikte Türk öğrenciler (%27) bu konuda en fazla endişe duyan öğrenciler olup bunu yapay zekanın en büyük dezavantajı olarak görmektedirler.

İspanyol öğrenciler, okulda yapay zeka kullanımının kopya çekmenin tespit edilmesini daha da zorlaştıracağına dair endişe duymaktadır ve Avrupa ortalaması olan %20'ye kıyasla %27'si bu endişeyi dile getirmektedir.

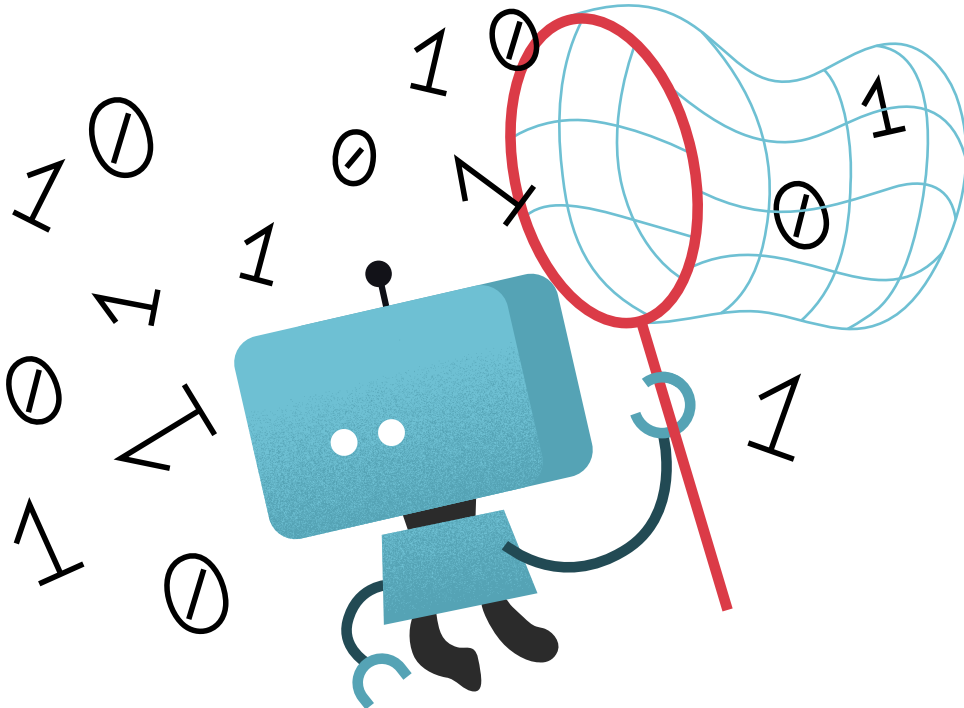
Öğrencilerin yapay zekaya dair duydukları endişeler, yapay zekanın olası sosyal ve akademik etkileri hakkındaki önemli kaygıları da ortaya koymaktadır. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%49) yapay zekanın akranları arasında akademik başarı konusunda eşitsizlik yaratabileceğinden korkarken, %48'i Deep Fakes'in kötüye kullanılması ile zorbalığa maruz

%49'

yapay zekanın akranları arasında akademik başarı konusunda eşitsizlik yaratabileceğinden korkarken

34%

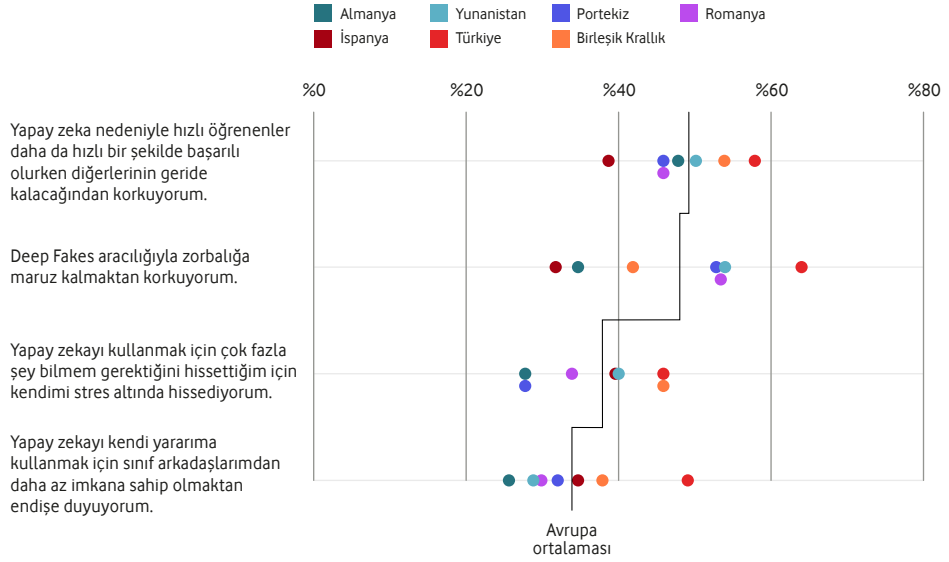
ü eğitim hayatlarında yapay zekanın avantajlarından yararlanmak için sınıf arkadaşlarından daha az fırsata sahip olacaklarından endişe etmektedir

kalmaktan endişe duymaktadır. Ayrıca, öğrencilerin %38'i yapay zekayı nasıl ele almaları gerektiği konusunda kaygı duyduklarını belirtirken, %34'ü eğitim hayatlarında yapay zekanın avantajlarından yararlanmak için sınıf arkadaşlarından daha az fırsata sahip olacaklarından endişe etmektedir.

Yapay zekanın eğitim amaçları için kullanımına dair duyulan endişeler

Okulda yapay zeka kullanımı ile ilgili ne tür endişeler duyuyorsun?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir.

En fazla yüzdeye sahip olan seçenekler (kesinlikle katılıyorum & katılıyorum); değerlendirme: 1 = Kesinlikle katılıyorum 4 = Kesinlikle katılmıyorum

Yapay zekanın etkileriyle ilgili duyulan endişeler ülkeler arasında önemli ölçüde farklılık gösterirken, en fazla endişeyi Türk öğrenciler, en az endişeyi de Alman öğrenciler duymaktadır. Türk öğrenciler özellikle Deep Fakes ile zorbalığa maruz kalmaktan endişe duymaktadır; Avrupa ortalaması olan %48'e kıyasla Türk öğrencilerin %64'ü için bunu bir endişe kaynağı olarak görmektedir. Buna karşılık İspanyol öğrencilerin sadece %32'si ve Alman öğrencilerin %35'i bu konuda endişe duymaktadır.

Türk öğrenciler de yapay zekayı kendi avantajlarına kullanmak için sınıf arkadaşlarından daha az fırsata sahip olmaktan korktuklarını belirtmektedir. Türk öğrencilerin %49'u bu endişeyi dile getirerek Avrupa ortalaması olan %34'ün oldukça üzerinde bir orana sahiptirler. Alman öğrenciler bu konuda en az endişe duyan öğrencilerdir ve sadece %26'sı böyle bir korkuya sahip olduğunu belirtmektedir.

İspanyol öğrenciler, yapay zekanın hızlı öğrenenler ve diğerleri arasındaki eşitsizliği arttırması konusunda daha az endişe duymaktadır; Avrupa ortalaması olan %49'a kıyasla bu konuda endişe duyanların oranı sadece %39'dur.

7.

Öğrencilerin Değerlendirme ve Öğrenim Tercihleri

Öğrenciler, öğrenim ve değerlendirmeye yönelik yenilikçi yaklaşımları tercih ettiklerini açıkça ifade etmektedir. Öğrencilerin dörtte üçünden fazlası (%79) ezber yerine problem çözme becerilerinin test edilmesinden yana ve %69'u bir kere yapılan performans testlerinin yerine kendilerinin öğrenimlerinde nasıl bir ilerleme kaydettiklerinin sürekli olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünmektedir.

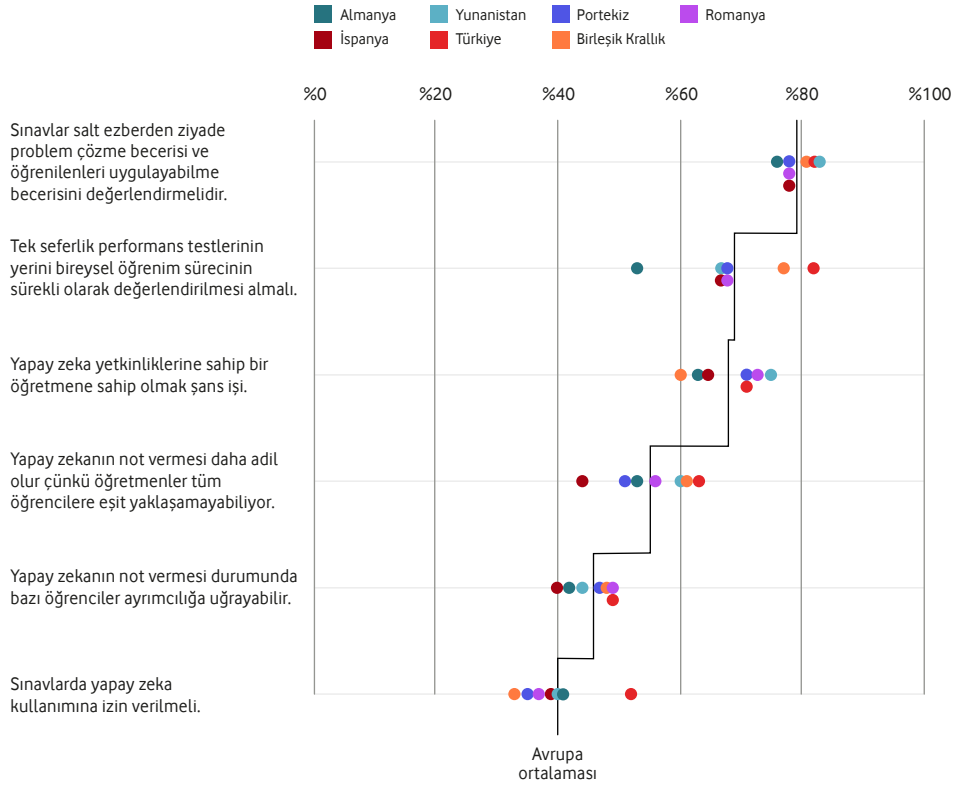
Tüm bunlarla birlikte, yapay zeka kullanımında adalet ve eşitlik konusundaki hala endişeler bulunmaktadır. Öğrencilerin %68'i yapay zeka yetkinliklerine sahip bir öğretmene sahip olmanın büyük ölçüde bir şans olduğunu düşünürken, %55'i yapay zekayı kullanmanın not verme sürecini daha adil hale getireceğini düşünmektedir. Ayrıca, öğrencilerin %46'sı yapay zeka destekli not verme sürecinin ayrımcılığa yol açabileceğinden korkmaktadır. Bunlara ek olarak, öğrencilerin %40'ı sınavlarda yapay zeka kullanımına izin verilmesi gerektiğine inanmaktadır ve bu da teknolojinin akademik değerlendirme sürecine entegre edilmesine yönelik artan bir isteği yansıtmaktadır.

%55

'i yapay zekayı kullanmanın not verme sürecini daha adil hale getireceğini düşünmektedir

Yapay zeka ile değerlendirme ve öğrenim tercihleri

Aşağıdaki ifadelere ne ölçüde katılıyorsunuz?

Dayanak: Tüm katılımcılar; n=7000; bilmiyorum / cevap vermeyi tercih etmiyorum dahil edilmemiştir.
En fazla yüzdeye sahip olan seçenekler (kesinlikle katılıyorum & katılıyorum); değerlendirme: 1 = Kesinlikle katılıyorum 4 = Kesinlikle katılmıyorum

Eğitim alanında yapay zekanın bazı yönlerine ilişkin görüşler ülkeler arasında farklılık göstermekle birlikte, öğrenciler sınavların içeriğine ilişkin konularda fikir birliğine sahiptir. Alman öğrenciler, %69'luk Avrupa ortalamasına kıyasla, bir kere yapılan performans testlerinin yerine sürekli değerlendirmelerin gelmesi gerektiği konusunu nispeten az (%53) desteklemektedir. Buna karşılık, Türk (%82) ve İngiliz öğrenciler (%77) sürekli değerlendirmeleri büyük oranda desteklemektedir.

Türk öğrenciler, sınavlarda yapay zekanın kullanımı konusunda da Avrupa ortalamasından önemli ölçüde farklılaşmaktadır. Avrupa ortalaması olan %40'a kıyasla yarısından fazlası (%52) yapay zeka kullanımına izin verilmesi gerektiğine inanmaktadır ve bu da yapay zekanın akademik ortamlara entegre edilmesi fikrine karşı açık ve istekli olduklarını vurgulamaktadır.

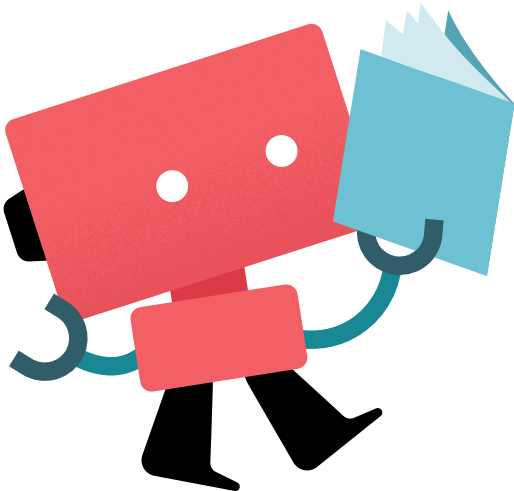
Araştırma Tasarımı

Çalışmanın amacı

Bu çalışma, yedi Avrupa ülkesinde bulunan genç yaştaki öğrenciler ile gerçekleştirilen bir anket çalışması olup; ankete katılan gençlerin teknolojiye erişimi, yapay zekaya aşinalıkları, yapay zeka kullanımlarıyla birlikte kullanımlarını destekleyen ortamları araştırmaktadır. Bunların yanı sıra, yapay zeka konusundaki endişelerini ve ilgi duydukları alanları ve ileride kariyerlerinde yapay zekaya atfettikleri rolü de ele almıştır. Bu bağlamda, bu çalışma ile okullarda yapay zekanın öğrenim sürecini ve kapsayıcılığı nasıl etkilediği ve hangi alanlarda kaynakların ve yetkinliklerin eksik olduğu incelenmiştir. Ankette öğrencilere eğitim bağlamında deneyimleri ve düşünceleri hakkında sorular sorulmuştur. Sonuçlar öznel görüşler olmakla beraber okula ilişkin geçerli bir değerlendirme olarak da değerlendirilmelidir.

Metodolojik açıklamalar

Anket, Vodafone Grubu Vakfı adına kamuoyu araştırma kuruluşu olan Ipsos tarafından gerçekleştirilmiştir. Anket aralarında Almanya, Birleşik Krallık, Yunanistan, Portekiz, Romanya, İspanya ve Türkiye'nin bulunduğu yedi ülkede 26 Eylül- 4 Kasım 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Her ülkede yaşları 12 ila 17 arasında değişen 1.000 öğrenci ile online olarak görüşülmüştür.

Yayıncı

Vodafone Vakfı Hakkında

Birleşik Krallık'ta tescilli bir hayır kurumu olan Vodafone Vakfı (1193984), dünya genelinde 27 ülkede faaliyet göstermekte olup bu ülkelerdeki yerel vakıf ve sosyal yatırım programları ile toplumsal yaşamı geliştirmek için toplumları birbirine bağlamayı amaçlamaktadır.

Vodafone yerel vakıfları, bağlantı teknolojilerinin değişimi yönlendirdiği inancı ile hareket etmektedir ve dünyada iyi yönde bir fark yaratmak adına insanların gerekli araçlara erişimini sağlamak için çalışmaktadır.

www.vodafone.com/vodafone-foundation

Yayıncı

Vodafone Vakfı

1 Kingdom Street

London W2 6BY

www.vodafone.com/vodafone-foundation

Yönetici Direktör: Lisa Felton

Proje Lideri

Sarah Franke, sarah.franke@vodafone-stiftung.de

Proje Lideri Yardımcısı Johannetta Breitenbuch, Ande Eitner,

Lucie Dombrowski, Jemima Gawn and Rosi Horton

Tasarım ve çizimler

Tau GmbH, www.tau-berlin.de

©Vodafone Vakfı, Ocak 2025